

Abstrakt

Aktivní politika zaměstnanosti je široce využívaným nástrojem, který slouží ke zvýšení efektivity trhu práce a řádné zaměstnanosti. Její skutečné dopady na situaci na trhu práce však nejsou jednoznačné. I přes rozsáhlou literaturu zabývající se efektivitou nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) neexistuje jednoznačný závěr o tom, které programy aktivní politiky zaměstnanosti jsou účinné a do jaké míry. Efektivita aktivní politiky zaměstnanosti totiž závisí na mnoha okolnostech včetně charakteristik daného nástroje a charakteristik trhu práce, na kterém je implementován. Rozhodnutí ohledně míry využívání příslušných nástrojů APZ by tedy měla být založena na kvalitní a systematické evaluaci dopadů těchto nástrojů v podmínkách příslušného trhu práce. V České republice není prozatím systém pravidelného hodnocení aktivní politiky zaměstnanosti zaveden, potřeba hodnocení programů APZ je však v situaci současné hospodářské krize ještě závažnější.

Rigorózní práce nabízí teoretickou i empirickou analýzu efektivity aktivní politiky zaměstnanosti. Teoretická analýza představuje ucelený model trhu práce, který vychází z poznatků dosavadní literatury a umožňuje identifikovat makroekonomické efekty programů aktivní politiky zaměstnanosti na agregátní veličiny trhu práce. Druhá část práce představuje empirickou analýzu makroekonomických efektů programů APZ v krajích České republiky. Výsledky empirické analýzy prokázaly přítomnost negativních efektů na míru celkové nezaměstnanosti v případě rekvalifikačních programů, programů společensky účelných pracovních míst a programů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu. Velikost nalezených efektů je však relativně malá a u programů veřejně prospěšných prací nebyla prokázána přítomnost žádných signifikantních efektů na míru celkové nezaměstnanosti. Přestože jsou výsledky této analýzy v souladu s dosavadním výzkumem efektivity nástrojů APZ, rigorózní práce zdůrazňuje potřebu dalšího výzkumu efektivity programů aktivní politiky zaměstnanosti v České republice.